

Predikan i Skepplanda kyrka 2022 av Tobias Bäckström

Skärtorsdagen

”Det nya förbundet”

1 Kor 5:6-8

Luk 22:7-23

Ps: 386, 641:7, 728, 70, 139

Det finns en språklig term som kallas *performativ*. Performativa yttranden handlar om saker som sker i och med att man uttalar dem. Till exempel när ordföranden för en styrelse säger: ”Härmed så förklarar jag mötet öppnat”. I och med att han uttalar de orden så börjar mötet, men det måste vara ordföranden som gör det. Om någon annan styrelseledamot säger samma sak så händer inget.

Meningen som han säger är inte bara *deskriptiv*, han beskriver inte bara en företeelse, utan när han säger det så händer just det han säger. Ett möte öppnas, sammanträdet börjar...

Orden som han uttalar blir en verklighet, orden *formar* verkligheten.

Ett annat exempel på performativa utsagor är när man säger: ”Jag lovar att...”. I och med att man uttalat de orden så har man avlagt ett löfte. Orden har skapat en ny verklighet, ett löfte har avlagts. Om det är löfte som har avlagts i samband med en vigsel, blir det en genomgripande skillnad för en människas liv. Och ändå är det ”bara” ord som har sagts. Löften kan visserligen svikas men egentligen aldrig tas tillbaka. Orden finns kvar och har gjort ett bestående avtryck i verkligheten.

Och vi vet ju alla att det inte finns något som ”bara” ord. Ord kan betyda väldigt mycket, ord kan såra för livet men också ge en människa en helt ny självkänsla.

Ofta är performativa yttranden förenade med en handling till exempel är ordföranden svingar klubban eller en handskakning när man lovar något eller ingår ett affärskontrakt.

Ikväll kommer vi få ta del av ett performativt skeende framme vid altaret. Ord och handling kommer smälta samman och skapa en ny verklighet. Orden formar verkligheten. De ord jag tänker på är instiftelseorden som Jesus gav oss, de ord som handlar om hans sista måltid tillsammans med lärjungarna: ”I den natt då han blev förråd...”

De orden är inte bara en beskrivning av vad som hände en gång på andra våningen i ett hus i Jerusalem. Det är inte bara ett återberättande. När prästen uttalar orden så händer något, en ny verklighet skapas. Det som skedde *där och då*, det blir närvarande *här och nu*. Brödet och vinet *formas* till Kristi kropp och blod när instiftelseorden uttalas.

”Detta är min kropp som blir offrad för er...” säger Jesus om brödet som han precis brutit. Orden han sa formade brödet och när prästen upprepar dem så går vi in i denna nya verklighet. Jesus var kroppsligt närvarande där och då – men han är alltså fortfarande kroppsligt närvarande när vi samlas för att fira måltid tillsammans. Måltiden som Jesus instiftade hade en början men inget slut. Det pågår så länge det finns kristna som firar nattvard, det är ett fortgående skede som vi går in i.

Nattvarden ser kanske inte ut så mycket för världen, en liten bit bröd och lite vin. Men det är en försmak av himmelrikets måltid. När Jesus ska beskriva himmelriket för oss så är just måltiden den bild som han är mest angelägen att ge oss. Det finns alltså en kontinuitet från Jesus sista måltid med sina lärjungar, över nattvardsfirandet i tiden i världens kyrkor till det som väntar oss när han kommer åter med sitt rike.

Nattvardsfirandet är till synes enkel men har ett djup som vi aldrig kan förstå. Vi blir aldrig färdiga med att fira nattvard. Efter en vanlig måltid blir man mätt och då behöver man inte mer. Nattvarden innehåller på en och samma gång allt vi behöver, Jesus Kristus, samtidigt som det hela tiden finns mer att upptäcka. Ju längre och oftare man tagit nattvarden desto omistligare blir den för en.

Ikväll är det den kväll då han gav oss detta sakrament. Han gjorde det kvällen innan han skulle lida och dö för oss. Aldrig var Jesus kärlek större än just denna kväll, han vill inte endast lida och dö för oss utan även låta oss bli delaktiga av hans lidande, död och uppståndelse. När vi tar emot brödet och vinet, blir vi delaktiga av hans liv, hans död och hans uppståndelse. Han som gav sig helt åt oss.